

دست های خالی برای مقابله با بحران

فقر امکانات و تجهیزات برای کمک رسانی به حادثه دیدگان

عکس: بهمنیار

خراسان شمالی در معرض حوادث طبیعی بسیاری قرار دارد

گروه گزارش

خراسان شمالی از جمله استان هایی است که آسیب پذیر بودن آن بارها و بارها محور جلسات مختلف بوده است. سیل، زلزله، سرمازدگی، خشکسالی و حتی رانش زمین همیشه در این استان خودی نشان داده اند و با قدرت نمایی خود، چندین خانواده را عزادار و رعب و وحشت را همپان همیشگی مردم استان کرده اند. هنوز مردم استان زلزله زمستان سال ۷۵ و آواره شدن ساکنان روستاهایی مانند قزلقان و ناوه و جابه جاشدن این روستاها و نیز سیل مرداد ماه سال ۸۱ جنگل گلستان و مرگ ده ها نفر از هموطنانم در آن حادثه و نیز مرگ ۶ تن در سیل های اخیر را به خوبی به یاد دارند و تن شان از شنیدن اسم سیل و زلزله می لرزد. اما با وجود همه این اتفاق های تلخ و ناگوار، استان چه میزان توانسته است برای مقابله و مواجهه با این بلاهای طبیعی اما خائنمان برانداز آماده شود؟ هرچند مدیرکل مدیریت بحران استان معتقد است که خراسان شمالی در صورت مواجهه با بحران و هنگام فرارگیری در شرایط بحرانی از آمادگی لازم برخوردار است اما تجربه استان در سال های گذشته این سؤال را ایجاد می کند که چرا با وجود آمادگی هایی که می گوئیم داریم، هنگام مواجهه با بحران نتوانسته ایم عملکرد درخشانی را در کارنامه خود به جا بگذاریم؟ علاوه بر این که خراسان شمالی روی گسل زلزله قرار دارد و طبق گزارش مرکز لرزه نگاری دانشگاه تهران، سالانه صدها زلزله و پس لرزه را به خود می بیند، سیل های مرداد ماه هم پای ثابت سیل های این استان است، در راه ماندگی مسافران عبوری در فصل زمستان به دلیل مسدود بودن راه ها در نتیجه برف و کولاک، لزوم آمادگی برای مواجهه و مقابله با بحران را دوچندان می کند.

مهمترین عامل موفق نبودن

در همین ارتباط، یک کارشناس می گوید: برنامه ریزی مدیریت بحران در حوزه مدیریت شهری با در نظر گرفتن اصول پدافند غیرعامل جزو ضروری ترین نیازهای برنامه ریزی شهرواست که می تواند خسارات ناشی از وقوع بحران ها و بلاهای طبیعی را به ویژه در استان هایی مانند خراسان شمالی که روی گسل زلزله قرار دارند و هر ساله شاهد سیل های کشنده ای هم بوده اند، کاهش دهد. «میرزاپور» ادامه می دهد: بنابراین، راهبردهای مناسب در حوزه مدیریت شهری باید با شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید در ارتباط با مدیریت بحران با توجه به آسیب پذیر بودن شهرها تعریف شود تا هنگام مواجه شدن با بحران بتوان با بهره گیری

هستیم امکاناتی که در انبار داریم و روش های سنتی برای این موضوع جواب نمی دهد و باید امکانات به روز شود. «عوض زاده» با اشاره به اقدامات خوبی که در بحث امکانات امداد و نجات در استان انجام شده است، اظهار می دارد: ضرورت دارد در بحث اختصاص امکانات امداد و نجات، شهرستان هایی که در حاشیه جاده قرار دارند و حادثه خیزی آن ها بیشتر است، در اولویت قرار داده شوند.

توان داریم

مدیرکل راه و شهرسازی خراسان شمالی هم اگرچه از عملکرد دستگاه متبوعش در ارتباط با مواجهه با موارد بحرانی دفاع می کند، اما اذعان می کند که فقط ۴۵ درصد از راه های روستایی استان آسفالت است. بدیعی مقدمه می گوید: برای ساخت راه های روستایی به اعتبار نیاز است که نداریم و در یک سال هم نمی توانیم تمام راه های روستایی را آسفالت کنیم اما در برخی راه ها پیمانکاران مشغول کار هستند که اگر کار آن ها به پایان برسد، ۷۰ تا ۸۰ درصد راه های روستایی از جاده آسفالته و خوب برخوردار خواهند شد. وی تصریح می کند: در وضعیت فعلی کمبود داریم اما توان امدادرسانی و خدمات رسانی را هم داریم.

چابکی و آماده به کار بودن دستگاه های عضو کارگروه های ۱۴ گانه مدیریت بحران استان نداشتن امکانات و تجهیزات کافی را تا حدودی برطرف می کند

کمبودهای بهداشتی

دبیر کارگروه بهداشت و درمان در بحران و بلايا و حوادث غیرمترقبه و پدافند غیرعامل دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی هم می گوید: اگر اتفاقی در استان رخ دهد، به لحاظ تخت بیمارستانی و امکانات دچار مشکل می شویم. دکتر «نقی دولت آبادی» می افزاید: به عنوان مثال نیرو کم داریم، هلی کوپتر و آمبولانس شاسی بلند نداریم و فضاهای جایگزینی هم که باید در مواقع بحرانی از آن ها استفاده کنیم، کم داریم. وی خاطر نشان می کند: اما برای این که در مواقع بحرانی خدمات خوب و به موقعی ارائه شود، ستاد مدیریت بحران برنامه ریزی های مناسب را انجام می دهد. از آن جایی که هلال احمر نقش اساسی و تعیین کننده در مواقع بحرانی دارد، گزارشگر ما تلاش کرد تا با «شکوری نسب» مدیرعامل جمعیت هلال احمر استان در این باره گفت و گو کند که «عارفی» هماهنگ کننده روابط عمومی این جمعیت گفت: مدیرعامل به دلیل این که روزنامه «خراسان شمالی» قبلا گزارش منفی از این جمعیت نوشته است، با این روزنامه مصاحبه نمی کند!

افشیره

قرار داشتن خراسان شمالی روی گسل زلزله و نیز سیل خیز بودن این استان و از سویی قرار داشتن در معرض بلاها و آسیب های طبیعی نظیر سیل، زلزله، سرمازدگی، خشکسالی، توفان و نیز رانش زمین، ضرورت آمادگی و مقابله با چنین شرایطی را برای استان دوچندان می کند. اما این درحالی است که به گفته کارشناسان، هنوز استان در برخی موارد مدیریت بحران مانند فراهم نبودن زیرساخت ها در جی می زند و نتوانسته است عملکرد خوبی در مواجهه با بلاهای طبیعی ارائه کند.

عملکرد خوب است اما همچنان مشکل داریم

مدیرکل مدیریت بحران استانداری اما نظر متفاوتی در این باره دارد و میزان آمادگی استان برای مواجهه و مقابله با بحران را خوب ارزیابی می کند. اگرچه «عظیمی» به نداشتن امکانات و تجهیزات کافی در استان اذعان می کند اما می گوید: چابکی و آماده به کار بودن دستگاه های عضو کارگروه های ۱۴ گانه مدیریت بحران استان، این نقیصه را تا حدودی برطرف کرده است. وی خاطرنشان می کند: وقایع و همدلی که بین دستگاه های مرتبط در خراسان شمالی وجود دارد و همچنین اشراف نسبت به نقاط حادثه خیز و برگزاری مانورهای مختلف در استان، موجب شده است تا خراسان شمالی عملکرد نسبتا خوبی را هنگام مواجهه با بحران انجام دهد. «عظیمی» البته اقدامات انجام شده در این ارتباط را کافی نمی داند و می گوید: با توجه به این که دستگاه های عضو ستاد مدیریت بحران از زمان برگزاری مانورها اطلاع داشتند، نمی توان عملکرد آن ها در مانورها را ملاک ارزیابی قرار داد و از این رو قرار است مانوری برگزار شود تا متوجه شویم میزان آمادگی دستگاه ها، واقعا چقدر است. وی به برخی کمبودها و مشکلات استان در رابطه با مدیریت بحران اشاره و تصریح می کند: مثلاً ما علاوه بر این که در برخورداری از راه های روستایی رتبه پایین تری نسبت به دیگر استان ها داریم، در رابطه با ماشین آلات و دستگاه های نگهداری راه ها هم با کمبود مواجهیم و این در حالی است که پیش از ۵۰ درصد جمعیت استان در روستاها زندگی می کنند و فراهم نبودن زیرساخت ها، امدادرسانی به مناطق روستایی را در زمان مورد نیاز سخت می کند. وی اظهار می دارد: از سویی دیگر، هنوز برخی از ادارات در بعضی از شهرستان های تازه تاسیس استان شکل نگرفته است و هنگامی که حادثه ای بروز کند، خدمات و برنامه ریزی برای آن ها باید از مرکز استان شکل بگیرد که این موضوع خود موجب کندی در خدمت رسانی می شود. وی می گوید: اما رویکرد ما بیشتر پیش بینی، پیشگیری، آمادگی و مقابله و بازسازی و باز توانی است که در ۱۴ گروه زیر نظر مدیریت بحران به این موارد پرداخته می شود. هرچند تلاش ها و اقدامات مدیریت بحران قابل تقدیر است اما از اظهارات کارشناسان و مسئولان این گونه به نظر می رسد که اقدامات انجام شده کافی نیست و به نظر می رسد متولیان در این رابطه باید کمر همت ببندند و برای به حداقل رساندن خسارت های جانی و مالی این قبیل حوادث، آستین ها را بالا بزنند.

گزارش

یادداشت

زیرساخت های کلیدی را دریابید

بهرروز- کارشناسان گفته اند خراسان شمالی در وقوع سیلاب رتبه نخست را در کشور دارد این در حالی است که این استان روی گسل زلزله هم قرار دارد و از سویی هر سال هم با بارش برف و مسدود شدن جاده ها مواجهیم و این موارد موجب می شود و می طلبد تا استان آماده مواجهه با حوادثی باشد که در بلاهای طبیعی ریشه دارد. در هر حال در سال جاری بلاهای طبیعی مانند سیل و زلزله و خشکسالی فقط به بخش کشاورزی استان در حدود ۱۴۸ میلیارد تومان خسارت وارد کرده است همچنین گفته شده است استان ما با وقوع ۳۰ سیلاب در سال جاری رتبه اول وقوع سیل را در کشور کسب کرد که از این تعداد ۸ سیلاب استانی بود و همه شهرستان ها را درگیر خسارت کرد تاکنون هزار و ۳۳۰ میلیارد ریال فقط از سیلاب ها به خراسان شمالی خسارت وارد شده که ۲۸۰ میلیارد ریال نیز مربوط به منازل مسکونی و اموال بوده است. همه این موارد فقط مربوط به وقوع سیل است و این در حالی است که در یک زلزله ۴،۵ ریشتری صدها واحد مسکونی در راز و جرجان خسارت دیده اند. جبران این خسارت ها هر سال به دولت هزینه های سنگینی تحمیل می کند و اگرچه دولت برای جبران بخشی از خسارت ها اعتباراتی در نظر می گیرد اما سنگین بودن این رقم شاید باعث شود تا پرداخت خسارت به کندی صورت بگیرد و گاه ماه ها طول بکشد. همه این ها به یک سو آمادگی مراکز کلیدی هم باید در نظر گرفته شود. در زلزله سال ۷۵ برق و گاز منازل و بیمارستان ها برای چندین ساعت قطع شد در حالی که بیمارستان ها و ادارات باید حداقل برق و سوخت جایگزین می داشتند تا بیماران صدمه نبینند. اکنون ۱۹ سال از آن زمان گذشته است و بجزندو به مرکز استان ارتقا یافته است اما هنوز هم بعضی نیاز های مرکز استان برای مدیریت بحران تأمین نشده است. مرکز فرماندهی بحران نداریم، با وجود کوهستانی بودن منطقه بالغردی برای رفت و آمد به نقاط سخت گذر فراهم نیست و تخت های بیمارستانی و مراکز اورژانس ما کفاف نیاز های ما را نمی دهد. همه این ها به کنار احیا نشدن بافت فرسوده در شهرستان ها معضلی است که ده ها هزار خانوار ساکن در آن را در معرض خطر قرار می دهد و اگر حادثه ای رخ دهد امداد رسانی به این محله ها کاری سخت خواهد شد. همه این ها در حالی است که اگر غرامت هایی را که باید دولت پرداخت کند محاسبه کنیم رقمی می شود که با آن می توانستیم بسیاری از زیر ساخت های کلیدی استان را ارتقا دهیم و در واقع علاج واقعه را قبل از وقوع می کردیم.

افتخاری دیگر برای خراسان شمالی

سرور ارجمند جناب آقای دکتر آرمیده

مدیر کل ارزشمند بیمه سلامت

کسب رتبه اول کشوری در ارزیابی عملکرد استان ها از سوی

سازمان بیمه سلامت و همچنین رتبه اول استانی در ارزیابی

عملکرد دستگاه ها از سوی استانداری خراسان شمالی را به

حضرتعالی و تمامی همکاران زحمت کش بیمه سلامت تبریک

عرض نموده ، موفقیت و سعادت شما و تک تک همکاران

را آرزومندیم .

دفتر پیشخوان ابراهیمی